UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk - odontologiske fakultet

Styresak: 79/16

Sak nr.: 2015/5771

Møte: 07.09.2016

Økonomirapport juli 2016

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Fakultetsstyresak 112/15: Budsjett 2016 - forslag til fordeling.
b) Fakultetsstyresak 5/16: Årsregnskap 2015.
c) Vedlegg: Økonomirapport pr juli 2016.

Hva saken gjelder

Denne saken gjør rede for;

- Økonomistatus per juli 2016.
- Årsprognoser for grunnbevilgning og eksternt finansiert virksomhet.
- Økonomimodell – økonomiske sammenhenger mellom grunnbevilgning og ekstern aktivitet.

Sammendrag

Totaløkonomien

Kostnadskontrollen ved fakultetet er god. Avvikene skyldes i hovedsak periodiseringsavvik ved at midler er brukt tidligere enn budsjettert (investeringer) og noen forskutteringer (ferdighetssenter). Den eksterne aktiviteten er fortsatt lavere enn forventet og utviklingen følges nøye.

Prognosen for grunnbevilgningen er uendret på 15 millioner kroner, mens prognosen for ekstern aktivitet er redusert til 236 millioner kroner. Det er en nedgang i aktivitet på 6 millioner kroner siden forrige prognose og 18 millioner lavere enn budsjett for 2016.

Grunnbevilgning

Fakultetet har et styringsmål om en positiv overføring av 15 millioner kroner til 2017. Vi forventer da positive overføringer på 21,6 millioner kroner i øremerkede prosjekter, mens det fortsatt er et mindre underskudd på 6,6 millioner kroner samlet sett i grunnbevilgning annuum.

Pr juli har fakultetet et overskudd på 1,1 millioner kroner. Det er 8,1 millioner kroner lavere enn budsjett. Hovedårsaken er de samme som ved forrige rapportering med overforbruk på eksterne prosjekter (4,5 millioner kroner) og forskuttering av midler til ombygging av nytt ferdighetssenter (4,0 millioner kroner).

I tillegg er det ulike periodiseringsavvik som går mot hverandre.

Etter tilbakemelding fra instituttene og vurderinger av totaløkonomien i grunnbevilgningen, opprettholdes årsprognose på overføring av 15 millioner kroner til 2017.

Eksternt finansiert virksomhet

Den eksterne aktiviteten er lavere enn forventet, hovedsakelig for NFR- og EU-aktivitet. Årsprognosen er fra mai redusert med 5 millioner kroner for NFR og 1 million kroner for EU til 236 millioner kroner. Årsbudsjettet er 254 millioner kroner.
Per juli er 4,3 millioner kroner regnskapsført i tilskudd fra UiB sentralt på NFR-prosjektene knyttet til fellesløftet som er samfinansiert med institusjonene. NFR- aktiviteten vår reduseres tilsvarende, men deler av reduksjonen er hensyntatt i budsjettet senere i år.

I tillegg har kostnader på prosjekter som har brukt mer enn kontraktssum blitt flyttet til grunnbevilgningen. Dette reduserer aktiviteten med 4,5 millioner kroner fordelt på alle finansieringskategoriene.

Videre plan for tema i økonomirapportene til fakultetsstyret

Følgende tema er planlagt i økonomirapportene til møtene i fakultetsstyret i løpet av 2016. Temaene skal bidra til å gi fakultetsstyret en bedre oversikt og forståelse av ulike områder i et økonomistyringsperspektiv.

Oktober - Instituttene
November - Årsverk
Desember - Budsjettfordeling

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport per juli til orientering.

Inger Hjeldnes Senneseth
Fakultetsdirektør

Ørjan Hauge
Seksjonsleder økonomi

31.08.2016 Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Økonomirapport MOF juli 2016

Grunnbevilgningen (GB)

Pr juli viser resultatet et overskudd på 1,1 millioner kroner. Det er 8,1 million kroner lavere resultat enn budsjett og 3,6 millioner kroner lavere enn på samme tidspunkt i fjor. De største enkeltårsakene er tapsføring på BOA-prosjekter på 4,5 millioner kroner og forskuttering av ferdighetssenter med 4,0 millioner kroner.

De enkelte elementene i resultatet gjennomgås nedenfor.

Tabell 1: Regnskap per juli 2016 (tall i hele 1 000)

GB (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Inntekter	*648 699*	*356 751*	*358 668*	*1 917*	*0,5 %*	351 663	*2 %*
Utstyr og varekjøp	17 706	6 352	12 381	-6 029	-94,9 %	11 206	-10 %
Lønn	490 098	262 105	256 667	5 438	2,1 %	258 501	1 %
Andre driftskostn	87 975	40 170	39 198	972	2,4 %	41 930	7 %
Internhandel	58 856	38 930	49 305	-10 375	-26,7 %	36 459	-35 %
Sum kostn	*654 636*	*347 557*	*357 551*	*-9 994*	*-2,9 %*	*348 095*	*-3 %*
Driftsresultat	***-5 937***	***9 194***	***1 117***	***-8 078***		***3 568***	***-69 %***

Inntektene pr juli er 1,9 millioner høyere enn budsjett. Reelt sett er de eksterne inntektene 4,6 millioner kroner høyere enn budsjett. Dette skyldes høyere pasientinntekter hos IKO med 2,9 millioner kroner samt at K2 har fakturert Helse Bergen for bidrag til utstyr (2,2 millioner kroner). Når inntektene likevel ikke er høyere, skyldes dette at det er budsjettert med inntekter fra Helsedirektoratet på 2,6 millioner kroner som ikke er regnskapsført pr juli. Tildelingsbrev mottatt og inntektsføres i august. Utover dette er det mindre avvik på de eksterne inntektene.

Utstyr og varekjøp:
Det er pr juli kjøpt varer og utstyr for 12,4 millioner kroner. Det er dobbelt så mye som er budsjettert pr juli. Hovedårsaken er at utstyr er kjøpt inn tidligere enn forutsatt i budsjettet.

Lønnskostnadene pr juli er 256,7 millioner kroner. Det er 5,4 millioner kroner lavere enn budsjettert og 1,8 millioner kroner lavere enn på samme tidspunkt i fjor. Til sammen er det 673,5 årsverk i grunnbevilgningen ved utgangen av juli. Det er 14,7 færre enn på samme tidspunkt i fjor. Nedgangen er i rekrutteringsstillinger.

Lønnsoppgjøret er budsjettert fra 1. mai med en økning på om lag 1 million kroner pr måned. Rammene for lønnsoppgjøret er klar og er en årslønnsvekst på 2,4%. De sentrale tilleggene er klare og pr juli er dette utbetalt med virkning fra 1. mai. De lokale forhandlingene foregår i høst med kostnadsføring tidligst i oktober og det positive lønnsavviket vil fortsette fram til da.

Lønn for august er regnskapsført og trenden er den samme som for tidligere måneder med et ytterligere positivt avvik.

Andre driftskostnader er 39,2 millioner kroner ved utløpet av juli. Det er 1,0 millioner kroner mindre enn budsjettert og 2,7 millioner kroner mindre enn på samme tid i fjor. Det er noen større periodiseringsavvik hvor kostnadene er bokført i andre perioder enn budsjettert men dette påvirker ikke årsresultatet.

Netto **internhandel** (interne inntekter og interne kostnader) er 49,3 millioner kroner. Det er 10,3 millioner kroner høyere netto kostnad enn budsjettert som skyldes to forhold;

- Forskuttering av ombygging av ferdighetssenter på 4 millioner kroner.
- Belastningen for tapsføring i eksternt finansierte prosjekter på 4,5 millioner kroner. Tapsføringen er noe redusert (0,5 millioner kroner) fra mai.

Alle instituttene arbeider målrettet for å sikre at de eksternt finansierte prosjektene holder aktiviteten innenfor avtalte rammer. De instituttene som har større tapsføringer arbeider med å bedre prosjektoppfølgingen slik at eventuelle tap oppdages så tidlig som mulig. Arbeidet med dette er nå en del av instituttenes månedlige gjennomgang av regnskapet og følges opp i dialogen med de instituttene som har størst utfordringer med tapsføringer.

Avskrivningsinntekter (motpart 81) er 5,6 millioner kroner. Det er 4,9 millioner kroner lavere enn budsjett. Det er vanskelig å forutse utviklingen videre i året fordi det er usikkert når investeringene faktisk er ferdigstilt og aktiveres i regnskapet.

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Pr juli er den eksterne aktiviteten 113,7 millioner kroner. Det er 19,7 millioner kroner lavere enn budsjett og 23,4 millioner lavere enn på samme tid i fjor. I juli måned var aktiviteten som budsjettert. Det er særlig NFR- og EU-aktiviteten som er lavere enn budsjettert.

Tabell 4: BOA per juli 2016 (tall i hele 1 000)

BOA (tall i 1000)	*Årsbudsjett*	*Budsj hittil i år*	*Regn hittil i år*	Avvik	*Regnskap hittil i fjor*	*Endring siste år*
Oppdragsaktivitet	2 800	1 562	2 716	1 154	2 861	-145
NFR - bidragsaktivitet*	128 700	63 604	45 547	-18 057	63 259	-17 713
EU - bidragsaktivitet	13 800	8 209	4 505	-3 704	7 368	-2 863
Annen bidragsaktivitet	108 700	60 015	60 925	910	63 579	-2 654
Sum BOA	***254 000***	***133 390***	***113 693***	***-19 697***	***137 068***	***-23 375***

Oppdragsaktiviteten er 2,7 millioner kroner per juli. Det er høyere enn forventet og på nivå med aktiviteten på samme tid i fjor. Det er i hovedsak IGS som har oppdragsaktivitet.

Norges forskningsråd (NFR): Aktiviteten er 45,5 millioner kroner per juli. Det er 18,1 millioner kroner lavere enn budsjett. Det har flere årsaker. Lønnskostnadene er som budsjettert. Det betyr at prosjektene har kommet i gang, men at drift er noe forsinket. Det er særlig noen av instituttene med høyest planlagt vekst i NFR-aktivitet som er forsinket i bruken av driftsmidler.

I tillegg er UiBs bidrag til Fellesløftet-prosjektene regnskapsført med 4,3 millioner kroner i mai. Dette reduserer aktiviteten i BOA tilsvarende. Dette er ikke hensyntatt i stor nok grad i budsjettet. Neste belastning av fellesløftet blir etter 2. tertial. Overforbruk på NFR-prosjekter som er belastet grunnbevilgningen utgjør 1,6 millioner kroner i redusert aktivitet.

EU-prosjekter: Aktiviteten er 4,8 millioner kroner. Da er aktiviteten redusert med 0,6 millioner kroner i forbruk mer enn kontraktsfestet. Det er budsjettert med aktivitet inneværende år på nivå med 2015. Flere av de nye prosjektene som er under oppstart er noe forsinket.

Annen bidragsaktivitet: Aktiviteten knyttet til andre bidragsytere er 60,9 millioner kroner ved utgangen av juli. Det er 0,9 millioner kroner høyere aktivitet enn budsjett. Effekten av endret regnskapsprinsipp med tapsføringer medfører en redusert regnskapsført aktivitet på 2,3 millioner kroner. Noen institutter melder om noe høyere aktivitet enn budsjett for resten av året.

Tabell 5: Annen bidragsaktivitet per juli 2016 (tall i 1 000 NOK)

Kilde	*Budsjett hittil i år*	*Regnskap hittil i år*	*Avvik*	*Årsbudsjett*
Statlige	10 591	11 689	1 098	18 620
Organisasjoner	244	227	-17	347
Gaveforsterkning	6 525	4 795	-1 730	12 008
Gaver	30 418	31 201	783	55 791
Næringsliv/privat	1 253	939	-314	2 284
Stiftelser	10 181	9 213	-968	18 119
Annet	803	2 860	2 057	1 531
Totalsum	***60 015***	***60 925***	***910***	***108 700***

Overføringer BOA: Innbetalte, ikke brukte BOA-midler er ved utgangen av juli 139,3 millioner kroner. Det er en økning i midler fra forrige måned på 35,9 millioner kroner. Økningen i midler skyldes innbetalinger fra NFR aktivitet.

Tabell 7: Overføringer BOA per juli 2016 (tall i 1 000 NOK)

Finansieringskilde		**Overføring**
Oppdragsaktivitet		4 992
NFR - bidragsaktivitet		35 652
EU - bidragsaktivitet		2 477
Annen bidragsaktivitet	*Statlige*	*8 777*
	Organisasjoner	*1 089*
	Gaver	*50 512*
	Gaveforsterkning	*20 653*
	Næringsliv/privat	*5 706*
	Stiftelser	*5 183*
	Annet	*4 238*
Totalt Annen bidragsaktivitet		96 158
Totalsum		**139 280**

Vurdering av årsresultat 2016

I årsbudsjettet for grunnbevilgningen for 2016 er det lagt inn en positiv overføring til 2017 på 15 millioner kroner som er vårt styringsmål. Det er lagt til grunn et underskudd i annuum på om lag 5 millioner kroner, mens de øremerkede prosjektene er forutsatt å ha en positiv overføring på om lag 20 millioner kroner.

Grunnbevilgningen er hittil belastet med til sammen 8,5 millioner kroner som ikke er budsjettert;

1) forskuttering av ombygging ferdighetssenter (4,0 millioner kroner)
2) overforbruk på ekstern aktivitet (4,5 millioner kroner),

Samlet resultat i grunnbevilgningen er 8,1 millioner kroner lavere enn budsjettert. Det vil si at pr juli er avviket totalt om lag det som er belastet ekstra i regnskapet pr juli. Noe av dette er periodiseringsavvik som vil justere seg utover i året og det resterende forventes at vi vil kunne spares inn gjennom høsten.

Prognosen for samlet overføring fra grunnbevilgningen på 15 millioner kroner opprettholdes.

Vi følger særlig opp enkelte områder som vil kunne påvirke resultatutviklingen:

- **Bruk av øremerkede midler.**
  I budsjettet er det lagt til grunn at vi skal bruke 10 millioner kroner mer av de øremerkede midlene enn det vi har fått tildelt inneværende år slik at overføringen til neste år reduseres fra 31 millioner kroner til 21 millioner kroner.

- **Merforbruk på eksterne prosjekter.**
  Det vil være økt fokus på oppfølging av prosjekter for i størst mulig unngå at eksterne prosjekter bruker mer midler enn det som er kontraktsfestet. Vi forventer at belastningen av disse kostnadene i grunnbevilgningen vil bli redusert utover i året.

Vi legger stor vekt på å bruke midler innenfor det året de er tildelt. Dersom forutsetningene endrer seg, vil vi vurdere å omdisponere eller forskuttere midler til andre prioriterte områder.

Den eksterne aktiviteten er stor. Gjennom sommeren har aktiviteten i hovedsak vært som budsjettert. Det var forventet en viss økning i NFR- og EU-aktivitet som ikke har kommet og prognosen pr juli reduseres derfor noe. Prognosen for ekstern aktivitet vurderes slik:

	Prognose	Budsjett	Endring
Oppdrag	2 800	2 800	-
NFR	113 700	128 700	-15 000
EU	10 800	13 800	-3 000
Andre	108 700	108 700	-
Sum	236 000	254 000	-18 000

Overføring av eksterne midler til 2017, forventes å bli i størrelsesorden 100 millioner kroner.

Midler overført fra Innovest - fakultet 19

Fakultetet har 12,6 millioner kroner som er overført fra Innovest. Det er ingen konkrete planer for bruk av disse midlene, og selv om det brukes en del av midlene, forventes det at en vesentlig andel (11,0 millioner kroner) overføres til senere år.

Tabell 8: Midler overført fra Innovest per juli 2016

I/K	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Årsbudsjett
Kostn.	5 380	834	4 546	1 569
Overf.	-12 569	-12 569	0	-1 569
Resultat	**-7 189**	**-11 735**	**4 546**	**0**

I/K	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Årsbudsjett
Kostn.	3 875	419	3 456	1 569
Overf.	-12 569	-12 569	0	-1 569
Resultat	**-8 694**	**-12 150**	**3 456**	**0**

Midlene er fordelt på 62 tildelinger til enkeltforskere, og varierer i størrelse.

16. august 2016 Stein Henrik Olaussen, Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge

Økonomimodell ved MOF

Bakgrunn

Totaløkonomien ved fakultetet består av to hovedelementer;

1) grunnbevilgning (GB)
2) eksternt finansiert aktivitet (bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, BOA).

I tillegg har en del av våre forskere også midler i helseforetakene (midler fra Samarbeidsorganet etc), UNI Research og andre eksterne forskningsinstitusjoner.

De to delene av økonomien rapporteres adskilt, men er i vesentlig grad avhengig av hverandre.

Dette notatet belyser sentrale økonomiske sammenhenger ved UiB mellom grunnbevilgning og ekstern finansiering. Andre forhold som ledelsesmessige, juridiske og organisatoriske forhold omtales ikke.

Total økonomimodell

Figuren nedenfor viser noen av de økonomiske sammenhengene mellom grunnbevilgningen og den eksternfinansiert aktiviteten.

Grunnbevilgningen var i 2015 658 millioner kroner og består i hovedsak av midler finansiert av Kunnskapsdepartementets bevilgning til UiB, men fakultetet har også betydelige inntekter (77 mkr, 11,7%) fra blant annet Helsedirektoratet (spesialist- og kvalifiseringsprogram for tannleger), pasientinntekter og etter- og videreutdanningsaktivitet.

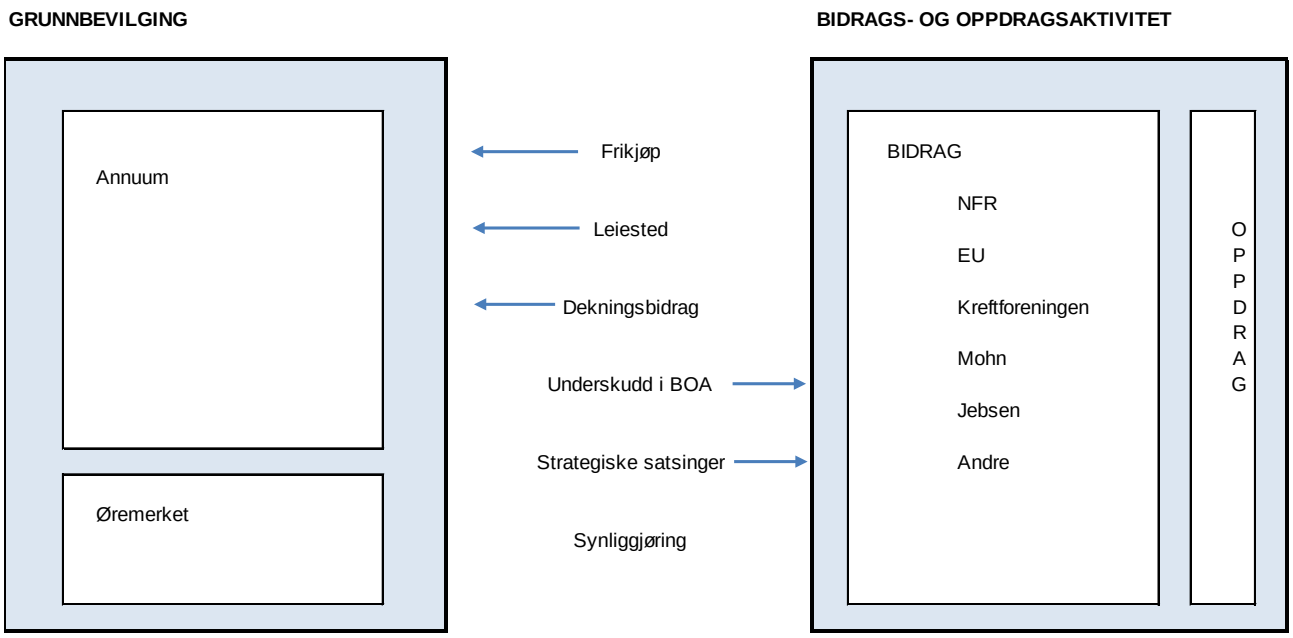

Frikjøp

Mange fast ansatte jobber i perioder helt eller delvis med andre oppgaver enn de ordinære oppgavene. Når det eksternt finansierte prosjektet som disponerer de ansatte i en periode dekker lønnen kalles dette for frikjøp.

Frikjøp er en praktisk måte å kunne få løst oppgaver av midlertidig karakter eller når det er behov for en mindre stillingsbrøk eller spesialkompetanse for å løse en oppgave.

Dersom en ansatt eksempelvis jobber på et prosjekt, men ikke frikjøpes, er dette å regne som en del av UiB's bidrag i prosjektet (egenfinansiering). Denne innsatsen skal også synliggjøres på prosjektet for å dokumentere hvor mye ressurser som samlet sett er brukt. Se for øvrig eget avsnitt om synliggjøring.

Den økonomiske effekten av regnskapsføring av frikjøp er at det blir en reell kostnad på de prosjekter/enheter som benytter seg av ressursene. De enhetene som «leier ut» ressursen får en reell intern inntekt som kan disponeres som en del av den samlede grunnbevilgningsøkonomien.

I søknads- og kontraktsfasen i eksternt finansierte prosjekter skal som hovedregel frikjøp av ansatte vurderes i prosjektet. Dette kan være både vitenskapelige, tekniske og administrative ressurser. Utfordringen er at å regnskapsføre frikjøp er en manuell rutine og frikjøp regnskapsføres i mindre grad enn det som er forutsatt.

Oversikten nedenfor viser status budsjettert og regnskapsført inntekt til grunnbevilgningen fra frikjøp i 2015. Grunnlaget for å benytte frikjøp er vesentlig høyere enn det som er lagt inn i søknader, budsjettert og regnskapsført.

Frikjøp 2015	Årsbudsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik
IBM	-	313	313
IKO	194	71	(124)
K1	661	662	1
K2	3 624	1 444	(2 180)
IGS	600	1 258	658
Totalsum	**5 079**	**3 748**	**(1 332)**

Fakultetene ved UiB bruker i ulik grad frikjøp som et virkemiddel for å utnytte kompetanse og ressurser mellom grunnbevilgningen og BOA. MOF bruker muligheten til frikjøp relativt sett mindre enn andre fakultet ved UiB.

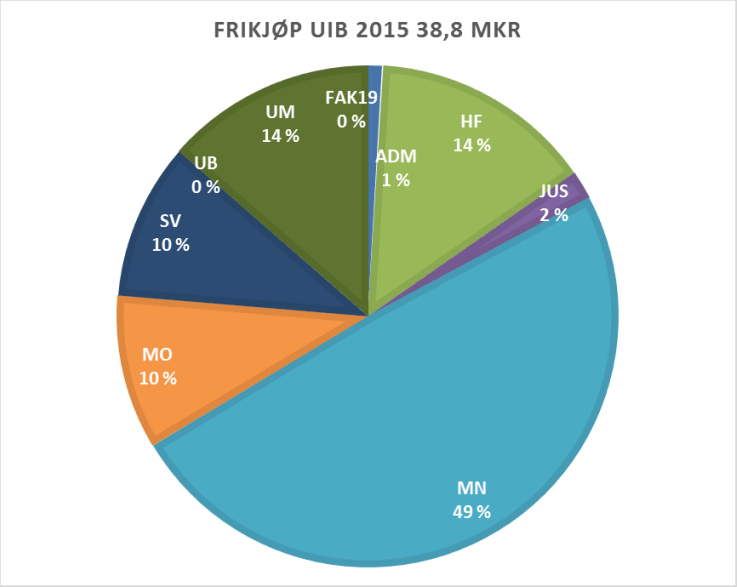

Frikjøp gir handlingsrom for instituttene ved å frigjøre ressurser og kan også redusere behovet for midlertidighet. Det er også et virkemiddel for å utnytte ressursene på en best mulig måte og gir også mulighet for karriereutvikling for den enkelte. Ved frikjøp av stillinger skal det betales fellesbidrag til UiB sentralt.

Leiested og kjernefasiliteter

Leiested og kjernefasiliteter er definerte forskningsinfrastrukturer. Leiesteder er hos oss f. eks generelle laboratorier som stilles til disposisjon for forskning. Kjernefasilitetene er mer komplekse forskningsinfrastrukturer hvor det er knyttet mer ressurser og metodeutvikling til infrastrukturen.

Felles for begge er at det er gjort en kostnadsberegning av hva det koster å drifte infrastrukturene. For kjernefasilitetene er det et prissystem hvor deler eller hele kostnaden dekkes gjennom brukerbetaling. Fasilitetene brukes også jevnlig av forskere utenfor eget institutt/fakultet. De generelle laboratoriefasilitetene brukes i hovedsak av prosjekter på eget institutt. Forskerne betaler deler av kostnaden mens det resterende synliggjøres på prosjektene som egenfinansiering.

Prinsippet er det samme som for frikjøp; dvs at det prosjektet/enheten som bruker utstyret også dekker kostnaden helt eller delvis. Kostnadene knyttet til kjernefasiliteter og leiested er i grunnbevilgningen mens bruken av fasilitetene ofte skjer i eksternt finansierte prosjekter. Forskningsfasilitetene er av ulik karakter, men metoden for beregning av kostnadene er lik. For noen av fasilitetene dekker brukerne deler av kostnaden mens for andre fasiliteter dekkes hele kostnaden av brukerne. Det har de siste årene vært arbeidet med kartlegge kostnadene ved de ulike forskningsinfrastrukturene ved fakultetet (både leiested og kjernefasiliteter). Det er utarbeidet grundige kostnadsoversikter for laboratorier og kjernefasiliteter basert på felles maler utarbeidet i UHR-sektoren (TDI).

Økonomisk effekt: Internfakturering av leiested og kjernefasiliteter gir økte inntekter (interne) i grunnbevilgningen som kan brukes til å utvikle instituttet videre (både fasiliteter og instituttet generelt).

Det er flere utfordringer knyttet til leiested/kjernefasiliteter:

1. Manuelle rutiner for registrering av bruken og senere fakturering. Vi har et bookingsystem for noen av fasilitetene, men for de fleste er det manuelle rutiner. Det pågår et arbeid for å få på plass et felles booking (og faktureringssystem) for hele UiB på dette området.
2. Det er til en viss grad ikke tilstrekkelig avklart hvilken pris som kan brukes internt og overfor eksterne. Behov for samordning av praksis mellom enheter på fakultetet.
3. Det legges merverdiavgift til all ekstern fakturering.
4. Synliggjøring av den delen av kostnaden som ikke faktisk dekkes av bruker, synliggjøres i for liten grad.

Det er et stort potensiale for å utvikle de økonomiske aspektene ved forskningsinfrastrukturene videre. Med begrensede økonomiske ressurser i grunnbevilgningen, er bidrag fra brukerne et viktig virkemiddel for å videre utvikling..

Dekningsbidrag (DB)

Dekningsbidrag er det bidraget eksterne bidragsytere gir til dekning av indirekte kostnader (administrasjon, kontor, bibliotek, fellestjenester etc) ved UiB. Hvor mye de ulike bidragsyterne dekker av indirekte kostnader varierer. Noen bidragsytere dekker ikke indirekte kostnader mens andre dekker noe. Med en betydelig del eksternt finansiert aktivitet vil de indirekte kostnadene øke, og det er derfor behov for å få dekket noe av disse kostnadene.

Tabellen nedenfor viser hvor mye instituttene fikk tilført i dekningsbidrag fra de eksterne prosjektene i 2015. Av dette ble 21,8 millioner kroner (fra grunnbevilgningen) betalt til UiB sentralt for dekning av fellestjenester.

Netto dekningsbidrag fra BOA	Budsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik
Felles	-	676	676
IBM	5 516	5 745	229
IKO	792	1 225	433
K1	2 944	2 993	49
K2	8 000	7 879	(121)
IGS	10 880	10 135	(745)
Totalsum	**28 132**	**28 653**	**521**

Det er gjort beregninger for hvor mye de indirekte kostnadene utgjør for hele UiB. Det er beregnet at kostnadene er kroner 425 000 for en vitenskapelig ansatt og kroner 117 000 for en teknisk/administrativt ansatt som jobber på eksterne forskningsprosjekter. Den delen av kostnaden som er utover det som faktisk betales, vises på prosjektet som synliggjøring av UiB's kostnader på lik linje med bruk av personalressurser og forskningsinfrastruktur.

Dekningsbidrag er et viktig bidrag fra prosjektene for at vi som institusjon skal kunne opprettholde administrativ infrastruktur som også har kapasitet til å yte gode tjenester til de eksternt finansierte forskningsprosjektene.

Underskudd i BOA-prosjekter

Dersom det brukes mer penger på et prosjekt enn det som er avtalt med bidragsyter, må det resterende dekkes av midler fra grunnbevilgningen. Dette omtales gjerne som «underskudd i BOA».

Fra april i år ble regnskapsrutinene ved UiB endret slik at underskudd i BOA belastes i grunnbevilgningen hver måned selv om prosjektet ikke er avsluttet. Tidligere ble ikke eventuelle underskudd før prosjektet teknisk ble avsluttet (kanskje flere år etter ferdigstillelse).

Endring i praksis har medført at fakultetet pr juli 2016 er belastet med en kostnad i regnskapet på 4,5 millioner kroner i avsetning for tap. Den endrede praksisen har vist at det er urealisert tap som ligger i BOA. Instituttene jobber med å gå gjennom prosjektene.

Gode rutiner for bokføring og oppfølging av prosjekter er viktig for å kunne håndtere dette merforbruket fortløpende.

Strategiske satsninger

En del større eksterne tildelinger får midler direkte fra UiB sentralt. Dette gjelder f. eks SFF, ERC og EU-prosjekter. Disse midlene gis fakultetene som en del av grunnbevilgningen og overføres til prosjektene i BOA etter forbruk eller de brukes i grunnbevilgningen knyttet til de aktuelle prosjektene.

Synliggjøring

I henhold til Kunnskapsdepartementets økonomireglement for universitets- og høyskolesektoren, er vi pålagt å vise de totale kostnadene ved bidragsforskning. Det betyr at vi både må vise hva vi bruker penger fra bidragsyter til, men vi må også vise hvor mye vi har brukt av UiB's ressurser i prosjektet. Sistnevnte omtales som synliggjøring. Dette er ikke kostnader som belastes prosjektet, men midler som er «stilt til disposisjon» for prosjektet.

For oppdragsforskning, må vi kunne dokumentere at alle kostnader er dekket av oppdragsgiver.

Aktuelle ting som vises som synliggjøring er den andelen av punktene nedenfor som ikke dekkes av bidragsyter:

- Dekningsbidrag
- Full kostnad for bruk av forskningsinfrastruktur
- Bruk av egne ansatte som prosjektet ikke betaler for
- Øremerkede rekrutteringsstillinger bruk i prosjektene

Dette er regnskapsmessige føringer som ikke har resultateffekt men som kun har til hensikt å vise ressursbruken. Dette er delvis manuelle føringer i regnskapet og vi har et potensiale til å bli føre en større del av synliggjøringen.

Oppsummering

I denne saken er det vist viktige sammenhenger mellom grunnbevilgning og BOA.

- Frikjøp
- Leiested og kjernefasiliteter
- Dekningsbidrag
- Underskudd i BOA
- Strategiske satsinger fra UiB
- Synliggjøring

Dette er alle viktige områder å ha god kontroll og oversikt over for å gi ledelsen mulighet til å skape handlingsrom og å gjøre gode økonomiske disposisjoner.

Mange av sammenhengene mellom grunnbevilgning og BOA er basert på manuelle regnskapsmessige føringer. Dette er en stor svakhet ved systemet. Å vise korrekt regnskap for de ulike delene av økonomien og å gjennomføre transaksjonene i regnskapet er viktig for at vi skal kunne ha god oversikt og gode grunnlag for beslutninger.